

Retten faaet følgende Udtryk, jvf. Skødernes § 6: „Denne Gaards Ejere nyder her- efter *som hidtil* aarlig af Amtets Skove udvist Eet Skov-Læs Brænde, det halve i Hjul-Tømmer og det andet halve i Ildebrand; samme Skov-Læs Brænde skal i det mindste ved Maal bestaae af Een Favn, halvanden Alen langt Brænde i Stykker slaget. Saa nyder han og aarlig den sædvanlige Gierdsel til rette Tide udviist til sine Gierders Standholdelse.“ — Og i Skøderne paa Københavns- Distrikt er Retten — i § 2 — omtalt saaledes: „Jagten samt Over- og Under-Skoven bliver Hans Kongl. Majestæt fremdeles forbeholden, da denne Gaards Eyere derimod skal nyde *sædvanlig Udviisning*, saalænge Skoven samme kand afgive, og de efterkomme, hvad i Henseende til levende Gjærders Plantning og Vedligeholdelse nu befalet er, eller herefter befalet vorder.“¹⁾

Af de nu citerede Bestemmelser vil det imidlertid klart fremgaa, at Skøderne ikke tillægge Arvefæsterne som saadanne den nye og særlige Rettighed at oppebære de nævnte Deputater. Skøderne omtale tværtimod kun disse i forbigaaende, som en Rettighed, Arvefæsterne allerede i tidligere Tider, altsaa som Fæstere vare i Besiddelse af; denne Ret skulde altsaa nu opretholdes ved Bortarvefæstningen, da det jo nemlig ikke var Hensigten i nogen Henseende at stille Arvefæsterne ringere end tidligere. Det fremgaaer nu ogsaa af Lovgivningen, at Rettigheden saaledes virkelig var af ældre Dato end Arvefæstet. De ældre Skovforordninger omtale nemlig en Ret for visse Bønder til Udvisning og Hugst i Kongens Skove. Frdn. 26. Januar 1733 § 1 indeholder saaledes følgende Udtryk: „Samtlige omkring Kongens Skove liggende Byer, hvis Gaardmænd i samme Skove Lod og Del have...“, og Frdn. 18. April 1781 forudsætter i §§ 19, 20 og 42, at der leveres forskellige Deputater (baade som Gavntræ og som Brænde og Tørv) til „Bønder“, altsaa Fæstebønder. — Og da nu Udtrykkene i Skøderne netop forudsætte Retten som almindelig kendt, jvfr. ovenfor, kunne disse Skøder formentlig kun sigte til de nævnte, ældre Lovregler. —

Idet det herefter vil være nærværende Betænkning uvedkommende nærmere at undersøge Rettighedens Oprindelse og Begrundelse, kan det altsaa fastslaaes, at Retten til Deputaterne ikke søger sit Udspring i selve Arvefæstet, og det ovennævnte Spørgsmaal man saaledes besvares benægtende.

Kommissionen maa herefter anse det som liggende uden for sin Kompetence at foreslaa særlige Regler for disse Deputaters Afløsning eller overhovedet nærmere drøfte det betimelige i en saadan Afløsning, og Kommissionen vil da hermed være i fuld Overensstemmelse med Afløsningsloven af 25. Marts 1871, der trods sin udtømmende Karakter ikke omhandlede disse Deputater.

1) Jvfr. ovenfor Side 17, Note 10 og Side 29 Note 7. — Ifølge Christensen: „Hørsholms Historie“, Bil. p. 63, har Forstvæsenet, for adskillige Gaardes Vedkommende, „afkøbt Ejerne denne Ret til Udvisning for et Vederlag i Penge, der ikke har overstøget 300 Rdlr. pr. Heelgaard“. „Enkelte Gaarde have faaet Udvisningen erstattet ved Udlæg af Skov paa Roden, dengang Skovudskiftningen fandt Sted“. — „Gerdelsudvisningen bortfaldt ved Skovudskiftningen, imod at Bønderne fik Raadighed over Underskoven paa deres Marker.“ —

Iøvrigt bemærkes, at da Kommissionen ifølge det i Teksten bemærkede maa betragte Spørgsmaalet om de ovennævnte Deputaters Afløsning som sig uvedkommende, forbigaaes ogsaa her Spørgsmaalet om Afløsning af de mange Brændselsdeputater, som (paa lignende Maade som Penge — „Godtgørelser og Refusioner“) fra gammel Tid have været tillagte Lærerebønderne paa de forskellige Distrikter. —